

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın, İçişleri Bakanı Mustafa Çiftçi tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 15.05.2026

Av. Mahmut TANAL
CHP Şanlıurfa Milletvekili

Engelli bireylerin kamusal alana bağımsız, güvenli ve eşit biçimde erişimi sosyal hukuk devletinin temel yükümlülükleri arasında yer almaktadır. Ancak Türkiye'de kaldırımların işgal edilmesi, engelli rampalarının uygunsuz veya kullanılamaz durumda olması, engelli park alanlarının amacı dışında kullanılması ve kamusal alanlarda erişim engellerinin devam etmesi nedeniyle engelli bireylerin günlük yaşamda ciddi mağduriyetler yaşadığı yönünde yoğun şikâyetler bulunmaktadır.

Özellikle belediyeler, zabıta birimleri ve kolluk kuvvetlerine yapılan başvurulara rağmen birçok erişim engelinin uzun süre giderilmediği; engelli park alanı işgalleri, kaldırım işgalleri ve erişilebilirlik ihlallerine karşı yeterli ve hızlı müdahalede bulunulmadığı ifade edilmektedir.

Engelli bireylerin yaptığı başvurulara kolluk kuvvetleri ve ilgili idari birimlerin ne kadar sürede müdahale ettiği, erişilebilirlik ihlallerine ilişkin denetimlerin etkin yürütülüp yürütülmediği ve yaptırımların caydırıcı olup olmadığı kamu yararı açısından açıklığa kavuşturulmalıdır.

Anayasa'nın 10'uncu maddesi eşitlik ilkesini düzenlemekte; engelliler lehine alınacak tedbirlerin eşitlik ilkesine aykırı sayılamayacağını hüküm altına almaktadır. Ayrıca 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun ile kamu kurumlarına erişilebilirlik konusunda açık yükümlülükler getirilmiştir.

Bu bağlamda;

1. Son 5 yılda engelli park alanlarının amacı dışında kullanılması nedeniyle kaç işlem ve idari yaptırım uygulanmıştır?
2. Kaldırım işgali, bozuk rampalar, erişim engelleri ve engelli park alanı ihlallerine ilişkin kolluk kuvvetlerine ve belediye zabıta birimlerine yapılan başvuru sayısı kaçtır? Bu başvuruların illere göre dağılımı nedir?
3. Kolluk kuvvetleri ve ilgili idari birimlerin erişilebilirlik ihlallerine ortalama müdahale süresi ne kadardır?
4. Engelli bireylerin yaptığı erişilebilirlik başvurularına ilişkin özel bir hızlı müdahale veya öncelikli işlem sistemi bulunmakta mıdır?
5. Belediyelerin ve zabıta birimlerinin erişilebilirlik yükümlülüklerini yerine getirip getirmediği Bakanlığınız tarafından denetlenmekte midir?

6. Son 5 yılda erişilebilirlik ihlallerine karşı gerekli denetimi yapmadığı tespit edilen belediyeler veya idari birimler hakkında herhangi bir işlem uygulanmış mıdır?
7. Engelli park alanlarının işgali ve kaldırım işgallerine ilişkin denetimlerin yetersiz kaldığı yönündeki değerlendirmeler hakkında Bakanlığınızın görüşü nedir?
8. Kolluk kuvvetlerine erişilebilirlik ihlalleri konusunda özel eğitim verilmekte midir?
9. Erişilebilirlik ihlallerinin anlık olarak bildirilebileceği ve hızlı müdahale sağlanabileceği merkezi bir dijital takip sistemi bulunmakta mıdır?
10. Engelli bireylerin kamusal alanda güvenli ve bağımsız hareket edebilmesini sağlamak amacıyla yeni yaptırım, denetim veya hızlı müdahale düzenlemeleri planlanmakta mıdır?
11. Engelli bireylerin erişilebilirlik sorunlarının etkin biçimde çözülmesi için Bakanlığınızın somut eylem planı nedir?